

Národ (zvl. český)

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2005](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 16. 12. 2005
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 16. 12. 2005

Národ (zvl. český)

Národy jsou umělé výtvoř, vlastně výmysly. Ale protože se podařilo tyto výmysly uskutečnit, jsou proto skutečností. To znamená, že to nejsou pouhé chiméry, nějaké ideologické falešné představy; znamená to tedy jen to, že nejsou „přirozené“, tj. „od přírody“ (FYSEI, jak říkali Řekové), nýbrž že to jsou skutečnosti „kulturní“, tedy uměle vypěstované. Ta chyba, že „národy“ byly a často dosud jsou považovány za cosi přirozeného, je velmi starého data (i když ovšem postupem času došlo k významným významovým posunům). Byl to asi první Aristotelés, který byl přesvědčen, že obec (POLIS) je „od přírody“, tedy FYSEI, a že člověk je „od přírody“ určen být občanem, tj. členem takového společenství, které dosáhlo jisté (relativní) dokonalosti právě v řecké POLIS. Tázání po národním charakteru je tedy zatíženo nejenom jakýmsi „traumatem“ (jak říká Patočka), nýbrž také touto závažnou chybou, že onu nejvlastnější povahu národa hledá v něčem „přirozeném“. Rádl právem poukázal např. na to, jak chybný je argument Boleslava Jablonského, že se napřed narodil a teprve potom byl pokřtěn, takže je nejprve Čechem a teprve pak křesťanem.

(Písek, 051216–1.)